

Til kommunene v/Valgstyret og
kommunale råd for personer med nedsatt funksjonsevne

Oslo, 17.03.2025

Universell utforming av valglokaler og valgutstyr

Norges Handikapforbund vil minne kommunene om at det er vedtatt klare skjerpelser for universell utforming i valgloven og forskriften til valgloven. Vi ønsker å sette fokus på dette tidlig, slik at man finner frem til gode løsninger i god tid.

Universell utforming er grunnleggende for å kunne legge til rette for bred demokratideltakelse og retten til deltagelse i demokratiet gjelder uavhengig av funksjonsevne.

Hovedregelen er at alle valglokaler skal være universelt utformet i henhold til nåværende byggeforskrift. Alle skal kunne ta seg inn i lokalene uten hjelp av andre. Valgloven har en høy terskel for unntak fra kravet til at velgerne skal kunne ta seg inn i valglokalet uten hjelp. Det skal altså mye til for at «særlige grunner» foreligger, slik at det velges å benytte valglokaler uten universell utforming.

For noen kommuner betyr det at man i 2025 må tenke nytt om valglokaler, slik at dere sikrer at valget gjennomføres i tråd med lovens krav.

I tillegg til de paragrafer i byggeforskriften som må oppfylles, vil vi gi fire andre innspill for en god gjennomføring av årets stortingsvalg:

1. Sikre HC-parkering i umiddelbar nærhet til inngang, fortrinnsvis innen 20 meter. Valgfunksjonærer bør så langt det er mulig påse at personer som ikke har tillatelse til å parkere på disse plassene får beskjed om å flytte seg.
2. HC-toalett i bygget må være åpent for de som skal stemme.
3. Selv om heiser i publikumsbygg skal være ulåst, må dette dobbeltsjekkes i forkant, fordi mange låser selv om det ikke er tillatt.
4. Personer som har med egen assistent må få anledning til å få bistand fra denne. Listen for å avvise noen som velgeren selv har pekt ut, skal være særdeles høy.

Vi oppfordrer alle valgstyret og kommunale råd for personer med nedsatt funksjonsevne til å arbeide sammen for å sikre at valget blir gjennomført på en likeverdig måte for alle.

Vi ønsker lykke til med valg av valglokaler, og gjennomføring av høstens valg!

Vennlig hilsen
Norges Handikapforbund

Tove Linnea Brandvik
Forbundsleder

Utdrag fra lov og forskrift:

Valgloven

§ 6-7. Universell utforming

- (1) Valgstyret skal sørge for at valglokalene er universelt utformet, jf. likestillings- og diskrimineringsloven § 17. Velgerne skal kunne ta seg inn i valglokalene uten hjelp.
- (2) Hvis det er særlige grunner til det, kan stemmingen legges til lokaler som velgerne ikke kan ta seg inn i uten hjelp. Valgstyret skal kunngjøre hvilke valglokaler dette gjelder.

§ 6-8. Rett til veiledning og assistanse

- (1) Velgere har rett til veiledning om hvordan de stemmer.
- (2) En velger som på grunn av funksjonsnedsettelse ikke kan stemme alene, kan etter eget ønske få hjelp av en valgmedarbeider eller en annen person som velgeren peker ut. Personer som gjennom slik hjelp får kjennskap til hvordan velgeren har stemt, har taushetsplikt om dette. En valgmedarbeider skal gjøre velgerens hjelper oppmerksom på denne taushetsplikten.
- (3) Hvis en valgmedarbeider mener at velgeren ikke oppfyller kravene til å motta hjelp etter andre ledd, avgjør lederen eller nestlederen i valglokalet om velgeren oppfyller kravene.

Valgforskriften:

§ 6-2. Universell utforming av valglokaler og valgutstyr

- (1) Valglokaler skal oppfylle krav i [byggteknisk forskrift § 12-4 første og andre ledd](#), [§ 12-6 første til fjerde ledd og sjette ledd bokstav a, b, c og f](#), [§ 12-7 femte ledd](#), [§ 12-13 første ledd](#), [andre ledd bokstav a, c og e](#), [tredje ledd bokstav a–d](#) og [fjerde ledd bokstav a og b](#) og [§ 12-18 første og andre ledd](#).
- (2) Ved bruk av rampe i valglokaler skal kravene i [byggteknisk forskrift § 12-16](#) være oppfylt.
- (3) Bord der stemmesedler stemples og valgurner skal ha en betjeningshøyde mellom 0,8 og 1,2 meter over det ferdige gulvet.
- (4) Minst 1 av 10 valgavlukker skal ha stemmeseddelhyller som er merket med punktskrift.

§ 6-3. Kunngjøring av valglokaler som velgerne ikke kan ta seg inn i uten hjelp

Hvis det er valglokaler i kommunen som velgerne ikke kan ta seg inn i uten hjelp, skal valgstyret innen 31. mai i valgåret informere Valgdirektoratet om hvilke valglokaler dette gjelder.